

Prof. zw. dr hab.farm. Włodzimierz B. Kędzia
współtwórca polskiej szkoły mikrobiologii farmaceutycznej
(1931–1996)

Profesor Włodzimierz Kędzia urodził się 1 sierpnia 1931 r. w Białymstoku. Lata wojny spędził w Wilnie i okręgu wileńskim. W 1945 r. przyjechał do Gdańska, gdzie ukończył Państwowe Gimnazjum i Liceum, a następnie studia na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej uzyskując w 1954 r. dyplom magistra farmacji z wyróżnieniem. Już jako student rozpoczął pracę w Zakładzie Mikrobiologii Lekarskiej kierowanym przez prof. J. Marzyckiego.

Pierwsze badania, w których uczestniczył, dotyczące problemów leku jałowego, rozbudziły w nim zainteresowania rozwijane później przez całe życie zawodowe. W macierzystej Uczelni doktoryzował się i habilitował. Stopień naukowy dr farm. uzyskał w 1959 r. na podstawie pracy pt.: „Bilans metabolizmu laseczek theta *Bacillus pumilus* w przypadkach

wytwarzania i niewytwarzania tetainy”. W cztery lata później habilitował się na podstawie rozprawy „Metabolizm endogeny szczepów gronkowców wyizolowanych od ludzi chorych i od nosicieli”. W roku 1970 uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a na uzwyczajnienie musiał czekać aż 20 lat. Po zmianach politycznych w kraju, tytuł profesora zwyczajnego otrzymał w 1990 r. W 1965 roku Profesor przenosi się na Wydział Farmaceutyczny Akademii Medycznej w Poznaniu. Powołany przez ówczesnego Rektora, prof. W. Michałkiewicza na kierownika Zakładu Mikrobiologii Farmaceutycznej rozpoczął organizowanie pierwszej w kraju i jednej z nielicznych w tym czasie na świecie placówki tego typu. W latach 1955–1971 pełnił ponadto obowiązki dziekana Wydziału, a następnie dyrektora Instytutu Biologiczno-Farmaceutycznego i zastępcy dyrektora Instytutu Mikrobiologii i Chorób Zakaźnych na Wydziale Lekarskim.

Profesor Kędzia był wybitnym specjalistą w zakresie mikrobiologii farmaceutycznej. Jego wielostronna działalność naukowa dotyczyła zagadnień wyjaławiania, dezynfekcji, antyseptyki i aseptyki, procesów wytwarzania i kontroli leków oraz materiałów medycznych, a także narastania oporności drobnoustrojów. Zainteresowania Profesora, zwłaszcza w ostatnim dwudziestoleciu, wiązały się także z profilaktyką i zwalczaniem zakażeń szpitalnych, zmianą profilu drobnoustrojów wywołujących zakażenia i fenotypów ich oporności, oraz opracowaniem i syntezą nowych preparatów dezynfekcyjnych i antyseptycznych dla placówek służby zdrowia. Współpracował z krajowymi ośrodkami intensywnej terapii, neonatologii, ginekologii i położnictwa oraz chirurgii i zagranicznymi m.in. z uniwersytetami w Birmingham (prof. M.R. Brown), Nottingham (prof. W.B. Hugo), Bonn (H. Stoeckel) oraz Komitetami Kontroli

Zakażeń w Szwecji (prof. B. N y s t r o m), Wielkiej Brytanii (prof. G.A.J. A y l i f f e), Niemczech (prof. W. W e u f f e n) i Rosji (prof. T.I. I s t o m i n a). Ponadto w latach 1970–1986 Profesor był członkiem międzynarodowego komitetu badań nad środkami dezynfekcyjnymi, w skład którego wchodziłi przedstawiciele ośmiu państw europejskich i pozaeuropejskich.

Dorobek naukowy Profesora i kierowanego przez niego zespołu obejmuje ponad 500 prac doświadczalnych, monograficznych i przeglądowych, 37 podręczników i rozdziałów w podręcznikach redagowanych w kraju i zagranicą. Wśród nich pozycje, które szybko zniknęły z półek księgarskich: „Diagnostyka mikrobiologiczna”, PZWL 1980; „Dezynfekcja w medycynie i farmacji”, PZWL 1981; „Pałeczki *Pseudomonas*”, PZWL 1981; „Profilaktyka i zwalczanie zakażeń szpitalnych” (I wyd. 1988, II wyd. 1989); „Antybiotyki w praktyce lekarskiej”, 1994

W latach 1970–1986 Profesor K ę d z i a zorganizował 6 sympozjów PAN o zasięgu międzynarodowym, poświęconych zagadnieniom oporności drobnoustrojów oraz kontroli zakażeń szpitalnych. Jako autorytet w dziedzinie mikrobiologii pełnił w różnych okresach wiele znaczących funkcji i godności. Był między innymi przewodniczącym zespołu konsultantów krajowych kolejowej służby zdrowia, członkiem Komitetu Mikrobiologii PAN, członkiem komitetu redakcyjnego PZWL, członkiem wielu towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, m.in. członkiem komitetu redakcyjnego International Society for Infectious Diseases, New York Academy of Science, członkiem komitetu redakcyjnego Infectious Control and Hospital Epidemiology (USA), a także Fundacji Roberta Kocha.

Profesor K ę d z i a był nie tylko bardzo aktywnym naukowcem, ale także zamiłowanym nauczycielem akademickim. Jego wykłady cieszyły się dużym uznaniem wśród kilkudziesięciu roczników studentów Farmacji i Analityki Medycznej oraz szerokiego środowiska medycznego. Był promotorem 19 prac doktorskich (w tym jednej obcojęzycznej) i opiekunem jednego przewodu habilitacyjnego.

Był człowiekiem niezwykle pracowitym i skromnym. Odszedł w pełni sił twórczych.

Uczniowie i współpracownicy

Poznań, sierpień 1996 r.